

*Но спят те в хладен сън
безвестни и бездомни,
печални, неми, скромни
и няма кой навън
за тях да си напомни!*

Август 1877, Свищов

Той изпитва болка от това, че хиляди руски войници и офицери ще загинат и никога няма да видят своите деца, жени и майки, никога няма да се върнат в Русия. Особено остро е изразено това чувство в стихотворението „Разходка до Баняса“, написано в началото на Руско-турската война (през юни 1877 г.). На фона на ослепително красивата природа поетът вижда руската конница:

*Те идеха с песни на врани коне!
(Като че на сватба, а не на клане.)*

.....
*и кат гледах тия силни ескадрони
улани, хусари, воинствени драгони,
на степите дяца, родени за бой,
волни кат небето, буйни кат порой,
и като помислих, че всичките тия
идат да умират зарад България,
и кат си помислих, и като гледах
всичко туй – плаках!*

Букурещ, юни 1877

Истински поет, изтънчена натура, очите на Вазов се наливат със сълзи в предчувствие за гибелта на руските воители, които ще положат костите си върху олтара на българската свобода.

В неговите произведения са отразени универсалните идеи на християнството (за доброто и злото в този свят, за християнската култура, за отношенията на Бога и човека). Вазов вярва, че Освобождението на България от русите е *Божия промисъл*. В стихотворението „Здравейте, братушки!“ (1878), напечатано в сборника „Избавление“, майката казва на сина си за русите:

*Тях ги бог прати насам,
да помагат, чедо, нам. -*

Същият мотив звучи в стихотворението „Падна Плевен!“ (29 ноември 1877 г.) и в „Ода на императора Александра II“ („Теб бог ти предаде съдбината наша“, – обръща се поетът към героя на одата).

Велик е приносът на Вазов за сближаването на българския и руския народ. Любовта към руския народ вдъхновява поета през трудни периоди от живота му. И не случайно, когато след падането на русофобския режим на Стефан Стамболов България решава да подобри отношенията си с Русия, в състава на приетата през 1895 г. от Николай II българска делегация, е включен и Ив. Вазов, известен с русофилските си настроения.